

SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS MONITORELJÁRÁS

Előzmények

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola intézményakkreditációs eljárására 2018. év végén került sor, melynek eredményeként az intézményt a MAB Testület 2019/6/V/1/5. számú határozatával 2024. június 28-ig terjedő hatállyal akkreditálta, a fejlesztési javaslatokra vonatkozó előrehaladást vizsgáló, személyes látogatással egybekötött monitoring eljárás közbeiktatásával. A monitoring eljárás lefolytatásához az intézmény jelentésben foglalt fejlesztési javaslatokkal kapcsolatos intézkedésekről, azok eredményeiről a MAB számára 2022. évben nyújtotta be írásos beszámolóját.

A MAB látogató bizottság az intézmény teológia osztatlan mesterképzési, katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési, hittanár-nevelőtanár mesterképzési és kántor alapképzési szakját értékelte és a MAB Testület 2019/6/V/1/1/2. 2019/6/V/1/1/3. 2019/6/V/1/1/4. 2019/6/V/1/1/5. számú határozatokkal 2024. június 28-ig terjedő hatállyal akkreditálta.

A MAB Testület által elfogadott látogató bizottsági jelentéshez tartozó intézményakkreditációs javaslat és indoklása:

A MAB 2019/6/V/1/1/1. számú határozata

A MAB az intézményakkreditációs vizsgálat eredményeként a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolát 2024. június 28-ig terjedő hatállyal akkreditálja 2022. május 31-ig benyújtandó, a javaslatokra reagáló, és ezen időpontig megvalósított fejlesztéseket, intézkedéseket az ESG 2015 sztenderdjei szerint is bemutatató önértékelés benyújtása és 2022. december 15-ig lezáruló monitor eljárás mellett.

Indoklás:

Az intézményi önértékelés dokumentuma és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola az ESG 2015 (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) alapelveinek részben felel meg.

Az intézményben a támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítményi gazdálkodás – és a kiváló infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez. Az intézmény működése stabil.

A főiskola saját papképzési, évszázados oktatási és teológiai hagyományaira épített minőségbiztosítási rendszert működtet, melyet az ESG 2015 sztenderdjeire figyelemmel fejleszteni szükséges.

Az intézmény kutatási tevékenysége, a főiskola méreteihez és a többi hitéleti képzést folytató főiskolához képest kiemelkedő színvonalú. Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján a látogató bizottság elismeri az intézmény hitéleti képzések területén betöltött szerepének fontosságát, intézménytörténeti hagyományait, amely pozitívan befolyásolja az oktatói és adminisztratív személyzet munkája iránti elkötelezettségét, és a hallgatók iránti elkötelezettséget és figyelmet.

MONITORBESZÁMOLÓ

A beérkezett írásos beszámoló és az elérhető, a látogató bizottság számára közzétett és hozzáférhető nyilvános információk alapján a korábbi bizottság részbizottsága 2023. március 3-án lefolytatta online monitoreljárását, mely alapján az alábbi megállapításokat teszi:

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola a 2019. évi akkreditációs jelentésben megfogalmazott fejlesztési javaslatokat tételesen átvizsgálta és a monitorbeszámolóban konkrét adatokkal, információkkal alátámasztva mutatta be az egyes területeken elvégzett fejlesztési tevékenységeket. Minőségbiztosítási rendszerét érdemben felülvizsgálata, és jelentés javaslatira támaszkodva jelentős racionalizációt hajtott végre. Létrehozta a Minőségbiztosítási Bizottságot, mint az Intézmény legfőbb minőségbiztosítási szervezetét, élén a minőségirányítási referenssel, aki a minőségbiztosítási rendszer irányításáért felel. Időközben az intézmény élén vezetőváltásra került sor és a korábbi minőségirányítási referens rektori megbízatást kapott.

Átdolgozásra kerültek a korábbi minőségügyi dokumentumok, részben már az ESG szempontok figyelembevételével, amelynek keretében megújult a Minőségbiztosítási kézikönyv, ami a Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzatának mellékletét képezi, és ebben kapott helyet az intézmény minőségpolitikája is.

A Kézikönyv záró szakaszában felsorolt „A felsőoktatási intézmények belső minőségbiztosításának sztenderdjei” szempontok többsége az ESG kritériumrendszerével megfeleltethető, de nem teljeskörű. Javasolt ezért az ESG valamennyi sztenderdjét figyelembe venni.

Az ESG a minőségpolitika kapcsán úgy fogalmaz, hogy „Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósítsák meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.” Továbbá elvárás az ESG szerint az is, hogy „a minőségpolitika formális státusú és nyilvánosan hozzáférhető” legyen az intézményben.

Mindezek alapján a jelenlegi, a Minőségbiztosítási kézikönyv részét képező minőségpolitikát javasolt lenne önálló formátumú Minőségpolitika dokumentumként kezelni, és annak kialakításba belső és külső érintetteket egyaránt bevonni, és nyilvánossá tenni.

A minőségbiztosítási dokumentációs rendszer másik fő dokumentuma a Minőségbiztosítási szabályzat, amely szintén rögzíti a minőségpolitikát, továbbá a Kézikönyv tartalmával is szoros átfedést mutat. Javasolt e két minőségbiztosítási alapidokumentum összehangolása, és annak felülvizsgálata, hogy indokoltnak tartja-e az intézmény mindkét dokumentumot fenntartani.

Továbbá az is megfontolásra javasolt, hogy az ezen dokumentumokban az intézmény saját maga számára előírt igen széles körű, alapvetően az EFQM modell (jelenleg azonban már érvényét veszett változatára vonatkozó) alapelveire épülő adatgyűjtés és elemzés teljességében valóban indokoltnak tartja-e.

A Minőségbiztosítási szabályzat nagyon helyesen rögzíti, hogy „3.6.1.1. § A főiskolai minőségfejlesztés önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszer működésével történik.” A 3.6 fejezet további folytatásában pedig részletesen felsorolásra kerülnek az EFQM modellben szereplő szempontok, amelyek mentén az az adatok gyűjtését és elemzését előírja az intézmény saját maga számára.

Ezek körét javasolt mérlegelni, és csak azokat a szempontokat, kritériumokat lenne érdemes megtartani, amelyeknek a gyakorlati alkalmazását rendszeres időközönként és teljeskörűen meg tudja valósítani az intézmény, és azokat a működés eredményességének értékeléséhez elengedhetetlenül fontosnak tart a menedzsment. Ennek mérlegeléséhez és eldöntéséhez kiváló segítséget nyújtanak az ESG 1.7 fejezetében foglalt iránymutatások.

Törekedni kell továbbá arra is, hogy az így keletkező adatok és információk a működési folyamatokba a megfelelő pontokon visszacsatolásra kerülhessenek és fejlesztést eredményezzenek. Így tud kiteljesedni a minőségfejlesztést támogató ciklus - a PDCA - valamennyi lépése.

Ebben a fejlesztési folyamatban az intézmény belső érintettjeinek (hallgatók, oktatók, nem oktató munkatársak) a bevonása nélkülözhetetlen, emellett a külső érintettek (pl. munkaerőpiaci szereplők, együttműködő partnerek, társintézmények) közreműködése – igényeik, és/vagy elégedettségük megfogalmazásával – is nagymértékben hozzá tud járulni ahhoz, hogy a Főiskola által nyújtott szolgáltatási folyamatok mind szélesebb kör igényeit legyenek képesek kielégíteni magas színvonalon. A már jelenleg is alkalmazott különféle elégedettségmérések, és egyéb mérési folyamatok kellő mértékben igazolják az intézmény elköteleződését az érintettek (belső-külső) véleményének megismerése iránt. Ezeket a megkezdett mérési folyamatokat az eredmények kiértékelését követően a valós mindennapi működési gyakorlatba történő visszacsatolásával lehet teljeskörűvé tenni. Ez utóbbi tevékenység – visszacsatolás – növelése mindenképpen szükséges

A fentiekre vonatkozóan példaként említhető meg, hogy az intézmény 2021-ben elindította a közoktatási vezető és pedagógus szakvizsga továbbképzési szakját, amellyel azt kívánták elősegíteni, hogy az Egyház által átvett közoktatási intézményekben olyan vezetők lássák el az intézményirányítási feladatokat, akik szakmai felkészültségük mellett eleget tesznek az Egyház által elvárható erkölcsi követelményeknek is (belső igény kielégítése). Megújításra került 2021 szeptemberében a teológiai licenciátusi végzettséget adó részismereti képzés is, amellyel szintén a munkaerőpiaci igényekhez történő erőteljesebb kötődést igyekezett az intézmény hangsúlyosabbá tenni, pl. a hallgatók doktori képzésbe történő bekapcsolódási lehetőségeik megteremtésével. A munkaerőpiaci igényekre tovább reagálva együttműködési megállapodást kötött az intézmény a Miskolci Egyetemmel annak érdekében, hogy az északi régióban is biztosított legyen a hittanár képzés.

Jelenleg is tart a meglévő szakok mintatantervének felülvizsgálata, a különböző szakok mintatanterveinek összehangolása a hallgatói visszajelzések, a vonatkozó jogszabályváltozások, illetve a felhasználói vélemények alapján.

A fentiekben javasolt fejlesztések megvalósításában fontos szerep hárul mind az intézményi vezetőségre, mind az intézményi minőségbiztosítási szervezet tagjaira. Ez alapján ki kell jelölni és meg kell határozni egyértelműen a feladatokat, felelőségeket, hatásköröket és a menedzsmentnek pedig ehhez biztosítania szükséges a megfelelő működési környezetet, feltételeket, különös tekintettel az aktív belső és külső kommunikációra (intranet, honlap).

Törekedni kell a szabályozó dokumentumok koherens rendszerének megteremtésére, az érvényesség és hatály összhangjának biztosítására. Tekintettel arra, hogy a minőségbiztosítási dokumentumok a 2022. évben jelentős átdolgozáson estek át, és várhatóan még további racionalizáció várható ezen a területen a párhuzamos szabályozások felszámolása érdekében, azt követően a többi kapcsolódó dokumentummal is (SZMR, TVSZ, HJSZ stb.) szükségessé válik majd a további összehangolás.

Az intézmény a hallgatók előmenetelének nyomon követésére alkalmazott papír alapú leckekönyv használatát kivezette és 2022. februárjában áttért a Neptun rendszer alkalmazására, amelyben a hallgatók önállóan követhetik nyomon tanulmányi előrehaladásuk folyamatát. Ez a lépés jelentős fejlesztésként értékelhető, ugyanis e rendszer alkalmazása nemcsak megkönnyíti az oktatási tevékenységek

nyilvántartását, adminisztrációját, de korrekt lehetőséget is biztosít az oktatói munka hallgatói véleményezésére is, amelyre első körben 2022 júniusában került sor.

A Neptun rendszer bevezetésével komoly előrelépést tett az intézmény annak érdekében, hogy a tanulási környezetre vonatkozó szabályzatok, tanulmányi tájékoztató dokumentumok, pályázati felhívások gyorsabban, közvetlenebb módon elérhetővé váljanak az érintettek számára.

A veszélyhelyzet alatti online oktatásra történő átállás zökkenőmentesen valósult meg az intézményben, amelyre vonatkozóan egy oktatói és hallgatói elégedettségmérést is végeztek. A rendkívüli helyzet megkövetelte a tananyagok elektronikusan történő elérhetőségének biztosítását, s ezzel a képzéshez való hozzáférés erősítését, amit az intézmény a visszajelzések eredményei alapján kiválóan teljesített.

Megújult a Főiskola honlapja 2022 májusában, ahol a működési és egyéb szabályozók mellett elhelyezésre kerülnek a hallgatókat érintő szabályzatok is pl. felvételi szabályzat, jogorvoslati szabályzat, esélyegyenlőségi szabályzat, hallgatói önkormányzat szabályzat, valamint egyéb útmutatók, felhívások is. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy nem minden dokumentumon azonosítható be az érvénybe lépés dátuma. A megújult honlap mellett az intézmény Facebook oldala is fontos kommunikációs csatornaként említhető meg.

ESG-STANDARD	ÉRTÉKELÉS		
	MEG- FELELT (M)	RÉSZBEN MEG- FELELT (RM)	NEM MEG- FELELT (NM)
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika		X	
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése		X	
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés		X	
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése		X	
ESG 1.5 Oktatók	X		
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	X		
ESG 1.7 Információkezelés		X	
ESG 1.8 Nyilvános információk	X		
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás (amennyiben releváns)			

Össességében megállapítható, hogy a Főiskola nemcsak a minőségbiztosítás területén, hanem számos más működési folyamatában határozott fejlesztési lépéseket tett az elmúlt két évben. Átláthatóbbá váltak a folyamatok közötti kapcsolódási pontok, viszonyrendszerek, tervezett módon formálódnak a különböző minőségértékelési folyamatok és az azokat leíró dokumentációk, amelyek jó alapul szolgálhatnak a jövőben a most megkezdett minőségfejlesztési tevékenységek rendszerszintű kiteljesítéséhez az ESG alapján, figyelemmel a fentebb javasolt további fejlesztési javaslatokra is.

Mindezek teljesítéséhez kiválóan használható fel az Intézmény által összeállított „Működési és fejlődési feltételek biztosítása program 2022-2023”, az abban megfogalmazott és módszeresen átgondolt tervek, célok, feladatok, felelősök és határidők egyaránt.